

LLYWODRAETH CYMRU

Rheoliadau Rheolaethau Swydddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020

Hysbysiad Iechyd Planhigion (*Phytophthora pluvialis*) (Ardal a Ddarnodir 4)

Mae arolygydd Iechyd planhigion a benodwyd gan Weinidogion Cymru at ddibenion Rheoliadau Rheolaethau Swydddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020 ("y Rheoliadau") wedi cadarnhau presenoldeb *Phytophthora pluvialis* ar fangre yn siroedd **Powys**.

Drwy arfer y pwerau a roddir gan reoliad 17(1) o'r Rheoliadau, rhoddaf yr hysbysiad a ganlyn:

Enwi

1. Enw'r hysbysiad hwn yw Hysbysiad Iechyd Planhigion (*Phytophthora pluvialis* 04) (Cymru), a
2. Gan gael effaith o 15 Mawrth 2022 ymlaen, mae'n dirymu ac yn disodli'r Hysbysiad Iechyd Planhigion (*Phytophthora pluvialis*) (Ardal a Ddarnodir 4) a wnaed ar 25 Chwefror 2022.

Ardal a ddarnodir

3. Yn unol â rheoliad 17(2)(a) o'r Rheoliadau, mae'r ardal yn siroedd **Powys** o fewn y ffin a ddisgrifir yn Atodiad 1, ac a ddangosir ar y map yn Atodiad 2 ar wefan Llywodraeth Cymru, wedi ei darnodi.

Cyfyngu ar gwmpo deunydd sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau heb hysbysiad ymlaen llaw

4. Yn unol â rheoliad 17(2)(b) y Rheoliadau, mae'n rhaid i berson hysbysu'r Comisiwn Coedwigaeth ymlaen llaw yn ysgrifenedig ynghylch eu bwriad i gwmpo unrhyw ddeunydd sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau o fewn yr ardal a ddarnodir.

Gwahardd symud deunydd sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau

5. Yn unol â rheoliad 17(2)(b) o'r Rheoliadau, ni chaiff unrhyw berson symud unrhyw ddeunydd perthnasol sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau o'r ardal a ddarnodir a bennir yn yr hysbysiad hwn, oni bai ei fod wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig gan arolygydd Iechyd Planhigion.

Deunydd perthnasol sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau

6. At ddibenion paragraffau 4 a 5 uchod, ystyr deunydd perthnasol sy'n dueddol o gael plâu neu glefydau yw:

(a) y deunydd a ganlyn sydd wedi tarddu o fewn yr ardal a ddarnodir –

- i. unrhyw bren o'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus**, ac eithrio ar ffurf deunydd pecynnu pren neu bacin;
 - ii. unrhyw risgl ynysedig o'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus**;
 - iii. unrhyw goed o'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus** gan gynnwys coed a gwympwyd neu goed a syrthiodd, ffrwythau, hadau, dail neu ddeilant.
- (b) unrhyw blanhigion ar gyfer plannu'r genws **Tsuga, Pseudotsuga, Pinus a Notholithocarpus** sydd wedi tarddu neu sy'n byw o fewn yr ardal a ddarnodir.

Cychwyn y gwaharddiad

7. Mae'r gwaharddiad a nodir yn yr hysbysiad hwn yn gymwys ar **15 Mawrth 2022** ac ar ôl hynny hyd nes y rhoddir hysbysiad pellach.

Llofnodwyd

Bill MacDonald, Prif Swyddog Iechyd Planhigion Cymru
Llywodraeth Cymru, **14 Mawrth 2022**

ATODIAD 1

Disgrifiad o faint yr ardal a ddarnodir

Mae'r ffin yn dechrau yn SO218182, Crucywel ar yr A40 cyn ymadael tua'r dwyrain yn syth ar y ffordd ddi-ddosbarth tuag at Llanfihangel Crucornau. Mae'r ffin yn dilyn y ffordd ddi-ddosbarth am 11km yn dilyn yn fras Afon Grwyne Fawr ac yn rhedeg ar hyd dyffryn siâp 'U'. Yn SO311217 mae cyffordd 'T' lle y mae'r ffin yn dilyn ffordd ddi-ddosbarth arall tua'r gogledd-ddwyrain am 3km cyn cyrraedd SO332230. Yma, mae croesffordd, mae'r ffin yn parhau tua'r gogledd-ddwyrain tuag at Afon Mynwy am 500m cyn croesi pont a chyrraedd SO335233.

Ar y pwynt hwn, mae'r ffin yn dilyn Afon Mynwy tua'r gogledd am 3km i SO327257 gan ddilyn ffin Cymru/Lloegr. O'r ffordd ddi-ddosbarth, mae'r ffin yn parhau ar hyd ffin y wlad gan deithio tua'r gorllewin, yn dringo Mynydd y Gader am 1.7km tan bod ffin Cymru/Lloegr yn cwrdd â Chlawdd Offa yn SO311255.

O SO311255 mae'r ffin yn dilyn Llwybr Cenedlaethol Clawdd Offa tua'r gogledd ar hyd Ffin Cymru/Lloegr am 19km. Mae'r llwybr yn ymdroelli'n bennaf ar hyd cefn ucheldir yn y Mynyddoedd Duon sy'n codi i uchder o 700m cyn teithio i Cusop ac ymlaen tuag at y Gelli Gandryll. Yn SO233422 yn y Gelli Gandryll mae'r ffin yn gadael Clawdd Offa ac yn ymuno â'r B4348.

Yn SO233422, mae'r ffin yn dilyn y B4348 i'r Clas-ar-Wy am 500m cyn ymuno â'r B4350 i'r Clas-ar-Wy yn SO227422. Mae'r ffin yn parhau ar hyd y B4350 am 5.8km. Yn SO181392, y Clas-ar-Wy mae'r ffin yn gadael y B4350 ac yn ymuno â'r A438 i Bronllys am 6km. Yn SO14634, Bronllys mae cylchfan, mae'r ffin yn gadael yr A438 ac yn ymuno â'r A479 i Dalgarth am 1.5km. Yn SO151335, Talgarth mae cylchfan arall, yma mae'r ffin yn gadael yr A479 ac yn ymuno â'r B4560 am 5km tuag at Langors. Yn SO131294 mae croesffordd, mae'r ffin yn gadael y B4560 yn dilyn Heol Hemley am 2.3km i SO114284, Llanfihangel Tal-y-Llyn.

O SO114284, Llanfihangel Tal-y-Llyn mae'r ffin yn dilyn ffordd ddi-ddosbarth i'r gorllewin tuag at Groesffordd. Yn SO076274 mae cylchfan, mae'r ffin yn gadael y ffordd ddi-ddosbarth ac yn ymuno â'r A40 ar gylchfan.

Mae'r ffin yn dilyn yr A40 tuag at Aberhonddu am 1.1km. Yn SO066277, Cylchfan Brynich mae'r ffin yn parhau ar ffordd osgoi'r A40 am 4km arall i Gylchfan Llanfaes. Yn SO031283 mae'r ffin yn gadael yr A40 ac yn ymuno â'r A470 tua'r de tuag at Ferthyr Tudful am 30km. Yn SO027077, Merthyr Tudful mae cylchfan. Ar y pwynt hwn mae'r ffin yn gadael yr A470 ac yn ymuno â'r A465, Ffordd Blaenau'r Cymoedd sy'n mynd tua'r dwyrain tuag at Frynmawr am 16km. Yn SO168128 mae'r ffin yn gadael yr A465 ac yn ymuno â'r B4560 sy'n mynd tua'r gogledd i Fynydd Llangynidr am 4.2km.

Yn SO157165 mae'r ffin yn gadael y B4560 ac yn ymuno â ffordd ddi-ddosbarth sy'n mynd i Crucywel. Ar ôl 6km mae'r ffin yn gadael y ffordd ddi-ddosbarth yn SO214179 ac yn ymuno â'r A4077 i Crucywel am 700m. Yn SO217185, Crucywel mae'r ffin yn dilyn yr A40 i'r Fenni am 340m cyn cyrraedd SO218182.